Zuid-Afrika, niet ver van het tegenwoordige Transvaal. Daarom werden de schepen gebouwd te Ezeon Geber, een havenstad aan de noordkust van de Roode Zee. Van daar uit kon men zuidwaarts varende Ofir bereiken, dan om Afrika heen naar Europa komen, en vandaar door de Middellandsche zee weer het Oosten bereiken. Wel landde men dan niet waar de reis begonnen was, maar dat hinderde niet. Want de gezagvoerder en de bekwaamste personen op zulke schepen waren toch Phenicièrs, uit de havens Tyrus en Sidon. De Joden verstonden de scheepvaart niet, en konden hoogstens als ondergeschikten dienst doen.

Dat de Phenicièrs met hun schepen werkelijk voor dien tijd zoo ontzaglijke tochten maakten, weet men zoowel uit den Bijbel als op andere wijs. Zij bleven dan ook jaren uit. Want, daar men geen kompas had, moest men steeds dicht bij de kust blijven wat natuurlijk zeer tijdroovend was. Dat men in dien ouden tijd ook reeds om de Kaap heenzeilde, laat zich opmaken uit de verhalen der zeevaarders, dat ze een tijdlang de zon in het Noorden zagen. Dit nu kan natuurlijk alleen, wanneer men over de Evenachtslijn gaande in het zuidelijk halfrond komt.

Om des voordeelswille had koning Josaphat de vriendschap van Achab gezocht, gelijk van diens zoon Ahazia. De koning van Juda meende op deze wijs macht en rijkdom te winnen. Doch de Heere wilde niet, dat Zijn dienaar Josaphat met de godloozen zou saamwerken. Dit werd door den profeet den koning aangezegd, die er ook naar luisterde. Ook zond God de stormwind die de reeds gebouwde schepen verbrijzelde en deed vergaan, waardoor heel het verkeerde plan mislukte.

W. schrijft:

In een boekje waarin volzinnen met fouten zijn bijeengebracht, las ik ook deze regels uit »De Hollandsche natie" van Helmers, die van Admiraal de Ruyter zegt:

Geen zee zag ooit uw vlag
Of heeft voor u gebeefd,
Geen volk waar niet uw naam
Op aller tongen zweeft.

Wat is hierin de fout?

De fout is dubbelzinnigheid. Uit de eerste twee regels kan men lezen, dat nooit een zee de Ruyters vlag gezien of voor hem gebeefd heeft. De bedoeling des dichters is echter natuurlijk: als de zee uw vlag zag beefde zij.

Dan komt een versregel uit een Gezang:

Leer mij, o Heer, Uw lijden recht betrachten.

Wat ontbreekt hieraan?

De fout zit in het woord *betrachten*, dat hier „beschouwen" moet beteekenen, wat heel goed gaat in het Duitsch, maar niet bij ons. Vroeger werd het een enkele maal ook zoo gebruikt en nog spreken we bij het Heilig Avondmaal van een „nabetrachting". In goed Nederlandsch echter beduidt „betrachten" *behartigen, waarnemen, doen*, bijv.: Hij betracht zijn plicht. Mijn lessen betrachten, enz.

In de Gerangen hier bedoeld komen meer niet-Nederlandsche uitdrukkingen voor, bijv.:

Eens zullen wij aan Hem gelijk,
Verklaard, onsterflijk wezen.

Dit »verklaard" nu moet beteekenen „verheerlijkt". Maar dat kan het in onze taal niet. Wel in het Duitsch, waaruit het denkelijk is overgezet. Bij zulke fouten dient wel bedacht, dat de meeste Gezangen dagteekenen uit de achttiende eeuw, toen zulke misslagen zeker vergeefelijker waren dan thans.

Een laatste vraag van W. is: Wat verstaat men onder den *Pieterspenning?*

Pieter of St. Pieter is in de Roomsche kerk ook een naam van den apostel Petrus. Zoo heeft men te Rome de St. Pieterskerk.

Nu beweert de paus dat hij de opvolger van Petrus is, wat reeds daarom niet kan, dat Gods Woord nergens van zulk een opvolger spreekt. Vóór de Hervorming in de zestiende eeuw werd door het volk in de landen van Noord-Europa geld opgebracht voor den paus en het onderhoud van zijn omgeving enz. Toen deze landen protestantsch werden, hield de gave, die Pieterspenning heette, natuurlijk op. Tegenwoordig komt de Pieterspenning uit alle landen van Europa naar Rome, behalve uit de Mohamedaansche streken en die waar nagenoeg heel het volk tot de Grieksche kerk behoort.

BRIEFWISSELING.

E. H. V. te A. De vraag die u doet is eenvoudig niet te beantwoorden. Waarschijnlijk bedoelt u wat anders dan u schrijft. Het best zou zijn een onderwijzer te raadplegen. Die kan u met behulp van een aardglobe of een wereldkaart de zaak veel duidelijker maken dan in dit blad mogelijk is.

HOOGKNBRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Harderwijk, K. van Anken, te Pernis. — Gaast c. a. en Piaam c. a., K. Bakker, te De Krim. — Oostermeer (Fr.), E. J. van Voorst, cand. te Renswoude.

AANGENOMEN: Enschedé (vac. H. de Bruijn), G. Kerssies, te Wolvega. — Winschoten (vac. Ds. Bult), Chr. Bruins, te Axel.

BEDANKT: Drachtster-Compagnie, M. P. Pel, te Eestrum. — Oldemarkt, G. J. Pontier, te Waardhuizen c. a. — Nieuw-Lekkerland, K. Veen, te Meliskerke c. a.

Haarlem (A). Op het tweetal zijn gesteld (vac. Ds. R. Mulder), J. Douma, te Watergraafsmeer en R. Zijlstra, te Hoogeveen.

Schipluiden. Wegens voortdurende afwezigheid van onzen predikant door de mobilisatie, is het adres van den Kerkeraad thans: M. v. d. Lugt, Keen-en-burg. Schipluiden.

Belanghebbenden gelieven hier nota van te nemen.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Ameide en Tienhoven, F. Kijftenbelt, te Leerdam. — Staphorst, S. Ronner, te Waddingsveen. — Gasselte (Dr.), J. C. A. Nijenhuis Ockhuysen, te Hoorn op Terschelling. — Molkwerum, J. Woldendorp, hulppred. te Uithuizermeeden. — Bleskensgraaf en Hofwegen, J. G. Woelderink, te Mijdrecht, — Raamsdonk, C. B. Holland, te Driesum. — Beekbergen (toez.), J. Meeuwenberg, te Zandeweer. — Oterleek, A. J. Werner, te Deventer.

AANGENOMEN: Bennekom (Geld.), J. M. Ph. Schippers, te Ede. — Scheveningen (4e pred. plaats), B. Tichelman, te Uithuizen. — Oss (toez.), P. W. Verkouw, te Heerewaarden. — St. Johannesga en Delfstrahuizen, G. van Dorssen Jr., pred. te Zevenhoven.

BEDANKT: Rouveen, J. M. Ph. Schippers, te Ede. — Zuilichem en Nieuwaal (toez.), N. C. Bakker, te Kesteren. — Giessen-Oudekerk (toez.), J. Ravesloot, te Heukelum. — Anloo, J. E. van der Pot. te Beek (L.).

Advertentiën.

Hedennacht ontsliep, na een smartelijk, doch zeer geduldig lijden in zijnen Heer en Heiland onze geliefde Leeraar, de WelEerwaarde Heer

Ds. PIETER POSTEMA,

in den ouderdom van 59½ jaar.

Bijna 30 jaar arbeidde hij met onvermoeiden ijver en met rijken zegen in onze Gemeente; met groote opgewektheid verkondigde hij steeds het Evangelie, en zelfs op zijn sterfbed was het hem een zichtbaar genot te getuigen van zijnen Heer en Heiland, Wien te prijzen en te verheerlijken steeds zijn lust en keuze was.

De Heere trooste de Weduwe en vervulle aan haar en hare kinderen Zijne rijke belofte en betoone Zich, ook ten opzichte van onze Gemeente, een God, die trouwe houdt.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk te Warffum,
G. W. VAN APELDOORN, *Pres.*
A. M. BRAKER, *Scriba.*

Warffum, 2 Februari 1915.

L. G. WEISZ & C°.,
Commissionairs in Effecten,
Westermarkt No. 21
AMSTERDAM.

D. A. C. VAN DEN HOORN,
Tandarts te Haarlem,
is **VERHUISD** naar
Ged. Oude Gracht 83
(bij de Groote Houtstraat).
Spreekuren 1—3. Telefoon 2341.

Volgende week verschijnt bij den uitgever
E. J. BOSCH Jbzn. te Nijverdal:

Die ons uit zoo grooten dood verlost heeft.
Zeven leerredenen door Ds. G. DOEKES.
Tweede, herziene druk.
Prijs ing. f 0.90. Geb. f 1.25.

In deze bundel preeken wordt de ellende van den mensch, waarin hij door den val gezonken is, uitgebeeld, maar ook de verlossing uit den drievoudigen dood in hare heerlijkheid beschreven. Ze zijn van actueele beteekenis, waar de dood in deze dagen meer dan ooit in zijne vreeselijke werking aan 't licht treedt.

Alom verkrijgbaar en na ontvangst van het bedrag bij den uitgever
E. J. BOSCH Jbzn. te NIJVERDAL.

H. J. SPRUYT
TER PERSE, om half Maart te verschijnen:
DE GOEDE BELIJDENIS
Bundel voor de jonge Leden, van 12 Geref. Dienaren d. W.
Prijs, keurig gebonden f 2.25.
Vraagt Prospectus!
DEN HAAG

GRONINGSCHE HYPOTHEEKBANK VOOR NEDERLAND.
BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.
DIRECTIE: M. BROUWER. Mr. H. VAN DER VEGTE. F. J. BOLT.
5 % PANDBRIEVEN.
5½ % HYPOTHEEKRENTE.

Vraagt proefaflevering van en abonneert U op het
Paedagogisch Tijdschrift
voor het
Christelijk Onderwijs.
Tevens orgaan der Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs.

ONDER REDACTIE VAN
K. VAN DEN BERG, — A. JONKMAN,
J. TH. R. SCHREUDER en H. J. VAN WIJLEN.

MET MEDEWERKING VAN
Prof. Dr. H. BAVINCK, Prof. Dr. L. BOUMAN, Prof. Dr. W. GEESINK, Prof. Dr. H. VISSCHER, Prof. Dr. J. WOLTJER, Dr. S. O. LOS, Dr. RIJK KRAMER, Ds. J. L. PIERSON, Ds. J. C. SIKKEL, Ds. J. P. TAZELAAR, Dr. H.A. WESTSTRATE, K. BRANTS, H. BIJLEVELD, A. J. DREWES, H. J. EMOUS, J. W. ENGELKES, J. H. FRANKEN, J. GRAS, F. KALSBEEK, A. A. KLEIJN. A. KLOOSTERMAN, T. v. D. KOOIJ, L. LOOIJEN, H. MILO, J. v. D. MOLEN, E. v. NIEKERKEN, P. OOSTERLEE, O. F. W. RIETVELD, A. J. SCHREUDER, S. STEMERDING, J. STRIKWERDA, W. SWIJNENBURG, W. UITENBOGAARD, J. v. D. WAALS, A. WAASDORP, R. VAN WAGENINGEN, H. WEILAND, K. WIELEMAKER. J. A. WIJNVELDT, B. J. WIJNVELDT, C. ZIJDERVELD. — — — —

Dit Tijdschrift verschijnt maandelijks met als Bijvoegsel de zes nummers van de „RECENSIEBODE". Prijs f 2.50 per jaargang. Men verbindt zich voor den geheelen jaargang.

Uitgave van DRUKKERIJ DE STANDAARD, Amsterdam.

v. ROSSEM's TROOST of POORTERSTOEBACK?

Geldnood.

Het Bestuur der Nederl. Vereeniging van Vrienden der Waarheid deed geen vergeefsch werk door den geldnood der Vereeniging bekend te maken, want de Heere maakte vele broeders en zusters bereid om weldadigheid te bewijzen. Wij ontvingen van H. J. v. W. te R. f 1; A. J. P. te H. te H. f 2; J. P. te P. f 2.50; H. S. Æzn. te D. f 5; Zondagavondvereeniging te Axel f 7.85; N. N. te H. f 2.50; Geref. Kerk te Oudewater f 2; X. te A. f 10; Ds. G. H. v. K. te O. f 1.50; D. S. te A. f 10; v. T. te A. f 1; Geref. Kerk op Eiland Marken f 2; Geref. Kerk Groningen B f 10; J. v. Z. te Z. f 5; J. v. S. te W. f 10; door broeder G. N. Hogervorst van T. H. v. E. te A. f 20; H. W. v. M. Jr. te A. f 10; N. N. te A. f 5 en van diversen te Nijkerk f 3.50.

Wij zijn voor deze giften zeer dankbaar en hopen dat alle gevers ervaren mogen, dat die in zegeningen zaait ook in zegeningen zal maaien.

Onze nood is nog niet geheel geweken, en wij blijven vertrouwen dat de Heere het ons nog ontbrekende ook zal schenken. Vooral hopen wij dat de Kerken, die ons vroeger steunden ook ditmaal niet achterwege zullen blijven.

Het Bestuur,
Prof. Dr. F. L. RUTGERS, *Voorz.*
Ds. B. VAN SCHELVEN, *Vice-Voorz.*
G. H. A. GROSHEIDE,
Secretaris-Penningmeester,
Leidschegracht 43.

Amsterdam, 5 Februari 1915.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen zooeven:
666
Het getal des Menschen
Het hoogtepunt der Beschaving
Naar het Engelsch van
Mr. Philip Mauro
Met een inleidend woord van
Prof. Dr. H. Visscher
344 Pag. Prijs f 1.75. In geteekenden Stempelband f 2.25.
Dit boek is HET boek voor deze tijd. Niemand late het ongelezen. Het is een HOOGST belangrijk boek. In Amerika heeft dit boek een ontzaglijken indruk gemaakt en het wordt daar algemeen beschouwd als het MEEST gelezen en meest aanbevolen boek van onzen tijd.

Verschenen in de Serie
Voor Onderwijs en Opvoeding
Uitgaven van het Gereformeerd Schoolverband:
No. 9
De Opleiding van den Onderwijzer
DOOR
H. BAVINCK, H. VISSCHER en H. J. VAN WIJLEN.
Prijs 50 cents, bij minstens 5 ex. 40 cents.
AMSTERDAM. *DRUKKERIJ DE STANDAARD.*

Evangelisatiearbeid van de Ger. Kerken in Noord-Brabant en Limburg.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand **Januari:**

Geref. Kerk Schoonhoven B f 2; id. Heerenveen f 10; id. Scherpenzeel (G.) f 8; id. Zevenhuizen (Z.-H.) f 1; id. Boven Hardinxveld f 2; id. Goënga en Sijbrandaburen f 2; id. Bergentheim (O.) f 5; id. Den Ham (O.) f 4; id. IJmuiden f 10; id. Gerkesklooster f 5; id. coll. Bunschoten B. f 39.08½; id. coll. Giessendam f 23.50; id. coll. Molenaarsgraaf en Brandwijk f 14.76; id. coll. Haarlem A. f 13.27; id. coll. Haastrecht f 16; id. coll. Baarn f 10; id. coll. Alblasserdam f 15.25; id. coll. Wildervank f 54.24; id. coll. Eindhoven f 8.84; id. coll. Genderen f 5.52½; id. coll. 's-Gravenmoer f 4.40; id. coll. 's-Hertogenbosch f 23.02½; id. coll. Helmond f 2.55; id. coll. Helenaveen f 1.95; id. coll. Heusden f 1.50; id. coll. Sprang f 3.09½; id. coll. Tilburg f 5.50; id. coll. Venlo f 9.64; id. coll. Veen f 2; id. coll. Vrijh. Kapelle f 2.99; id. coll. Aalten f 27.61½; id. coll. Zwammerdam f 26.93½; id. coll. Kruiningen f 10; id. coll. Bussum f 30; id. coll. Leimuiden f 20.27; id. coll. Garrelsweer f 34; Gevonden in de coll. Geref. Kerk Bedum f 2.50; Geref. Kerk Vlaardingen f 5 en f 5 Jaarl. bijdr. f 10; id. Naarden Zend. Comm. f 10; id. Moerdijk Zend. Kas f 10; Zending Comm. Katwijk a. d. Rijn f 7.50; id. Winsum (Gr.) f 2.50; Collecte Samenkomst Roermond f 24.54; Saldo Kas Chr. Belangen Bunschoten f 8.71; Centsvet. Jongel. Ver. Uithuizen f 7.50; id. Jonged. Ver. id. f 7.50; Zondagsch. Mej. Scholten, Alphen a. d. Rijn f 5; H. J. Wensonides Uitwellingerga f 2.50; Wed. H. H. Belgraver, 's-Gravenhage f 1; A. W. Schippers id. f 12.50; P. Koolstra Leeuwarden f 2.50; Gift N.N. f 2; Wed. P. te St. O. f 1.25; Jonged. Ver. Garrelsweer f 6.

Busjes.

Door Ds. Siertsema Drachten Busjes f 14.20; Mej. Wed. Vellenga, Oosterend f 2; Jonged. Ver. Draagt elk. lasten Vreeland f 1.50; Barbara Steketee Yerseke f 5.50; Janneke Ippel Werkendam f 1.84.

Contributiën.

Amersfoort f 17; Bergen op Zoom f 2.45; Drimmelen f 3; Genderen f 11; Maassluis f 7.50; De Lier f 13.25; Sleeuwijk f 3; Oosterend (Texel) f 6.

Met dringende aanbeveling

Namens Deputaten,
A. C. VAN DRIMMELEN, *1e Penn.*
L. J. SCHALEKAMP, *2e Penn.*

Klundert, Februari 1915.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD.
Eerstvolgende Afvaarten naar:
PERNAMBUCO, BAHIA, RIO DE JANEIRO, SANTOS, MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES.

STOOMSCHIP.	Vertrek van Amsterdam.	La Coruna.	Vigo.	Lelxoes.	Lissabon.
3) SALLAND	10 Febr.	—	—	16 Febr.	17 Febr.
1) GELRIA	17 „	20 Febr.	21 Febr.	—	22 „
2) AMSTELLAND	17 „	—	—	—	—
3) MAASLAND	24 „	—	—	2 Maart	3 Maart
1) HOLLANDIA	3 Maart	6 Maart	7 Maart	—	8 „

1) Sneldienst voor Passagiers en IJlgoederen naar Pernambuco, Bahio, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo en Buenos-Ayres.
2) Vrachtdienst naar Montevideo en Buenos-Ayres (Rosario).
3) Vrachtdienst naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro en Santos (eventueel ook naar Natal, Cabedello, Maccio en Victoria).
Voor verdere inlichtingen wende men zich tot den KONINKL. HOLLANDSCHEN LLOYD, Prins Hendrikkade 131 te Amsterdam, Telegram-adres: REALLOYD, of tot de Agenten te Rotterdam: D. BURGER & ZOON; te 's-Gravenhage: CRANS & Co.

Drukkerij De Standaard
Amsterdam
Warmoesstraat 96 - Int. Tel. Noord 2315
Circulaires -:- Programma's
Convocatiën -:- Bestekken
Aandeelen -:- Prospecti
— Dissertatiën —
en alle andere Drukwerken
Uitvoering vlug en net - - Prijsberekening billijk

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer H. Rossinade te Ten Boer f 55.50; door Ds. A. L. Ruys te Dinteloord f 6.50; door den heer J. Dingemanse te Gapinge f 10.75; door den heer J. Jaarsma te Zaandijk f 11; door Mej. Wed. J. Smit te Beilen f 1.50; door den heer G. J. Verdonk te Drimmelen f 7; door Ds. J. Douma te Ambt-Vollenhove f 4.25; door Ds. H. Hummelen te Haarlemmermeer f 5; door den heer Jb. Vinhuizen uit Middelstum f 83.50, uit Huizinge f 2.50, uit Stitswerd f 4.50, samen f 90.50; door den heer M. Kievit uit Westmaas f 7, uit Strijen f 74, uit Puttershoek f 26.50, uit Numansdorp f 15, uit Mijnsheerenland f 3.50, uit Klaaswaal f 0.50, samen f 126.50; per post ontvangen f 77.15; door den heer J. van Vliet te Aarlanderveen f 50.25; door Ds. F. W. J. Wolf te Vrouwenpolder f 4.50; door den heer J. v. d. Waals te Nijkerk o. d. V. f 445.40; door den heer H. Budding uit Elst f 16, uit Ressen f 2.50, samen f 18.50.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit):

van de Gereformeerde Kerk te Den Ham f 13.15; te Ommen f 11.25; te Beetgum f 15.57; te Berlikum f 31.35; te Boxum f 11.16; te Dronrijp f 5.18; te Eernewoude f 2.14; te Huizum f 13.24; te Hijlaard f 10.95; te St. Jacobiparochie f 6.60; te Leeuwarden f 55.90; te Oenkerk f 12.37; te Suawoude f 10.21; te Wartena f 2.38½; te Wirdum f 10.09; te Wageningen f 3.92; te Ruhrort f 2.05; te Lunteren f 2.10; te Overtoom f 68.26½.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributiën), door den heer J. Sweepe te Alkmaar f 4.50; door den heer Jb. Vinhuizen te Middelstum f 2; door den heer M. Kievit uit Numansdorp f 6, uit Strijen f 24.50; uit Westmaas f 1, samen f 31.50; door den heer H. Budding te Elst f 2.

Studenten Studiefonds:

à deposito ontvangen f 57.

H. W. v. MARLE Jr., *Penningmeester.*
Amsterdam, Keizersgracht 162.

R. C. VERWEIJCK,
Vragenboekje op de Kieswet,
ten dienste der Kiezers:
met volledige opgave van districten, tabellen, enz. enz.
— 4e DRUK, —
bevattende de wijzigingen in 1900 aangebracht, de staten, tabellen, enz.
Prijs f 0.25, 25 Ex. f 5.—.
Amsterdam. W. KIRCHNER.